

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/278/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116209460
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3116209460.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivety Anderlovej a členiek Mgr. Stanislavy Miklánkovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu Q. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, zastúpeného Pavlom Trnkom, advokátom so sídlom Bánovce nad Bebravou, Novomeského 1322/16 proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Štúrova 2, o náhradu škody, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 27C/110/2016-69 zo dňa 08. februára 2017, takto

rozhodol:

I. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

II. Žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom, súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 434,71 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 15.04.2016 do zaplatenia, do troch dní. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok na ich náhradu v rozsahu 100%. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie konštatoval skutkové zistenia, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania: Uznesením OR PZ, Odbor kriminálnej polície Trenčín ČVS:ORP-850/1-OVK-TN-2013 Hk zo dňa 19.03.2014 bolo začaté trestné stíhanie žalobcu podľa § 206 ods. 1 Tr. por. pre trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že „od roku 2008 v podstate až doteraz, týral svoju družku A. E., nar. XX.XX.XXXX, tr. byt. B. XXX tým spôsobom, že počas ich spoločného spolužitia v rodinnom dome v B. č. XX po použití alkoholických nápojov jej spôsoboval fyzické ale hlavne psychické utrpenie, spočívajúce vo vyvolávaní bezdôvodných hádok, v rámci ktorých ju bezdôvodne fyzicky napádal, bil, fackoval, udieral päšťami rúk, vykrúcal ruky, kopal do celého tela, sácal, vyhrážal sa jej zabitím seba, jej i detí a rozbíjaním nábytku a ničením majetku, násilným držaním a jazdením v aute veľkou rýchlosťou, pričom jej hovoril, že nech sa zabijú obidvaja, ďalej vulgárnym správaním, nadávaním, ponižovaním, vyvolávaním strachu a stresu, ktoré sa vystupňovalo počas r. 2012 až januára 2013, kedy bola nútená odísť s deťmi k otcovi, a v poslednom čase po odsťahovaní i odopieraním detí, ktoré majú v striedavej starostlivosti, čo nepriaznivo vplývalo na jej psychický stav, nemohla spať, mala triašky, bolievala ju hlava, nedokázala jesť, v dôsledku čoho bola i viac krát hospitalizovaná na psychiatrii a na základe znaleckého posudku by sa mohlo u nej jednať o syndróm týranej ženy“. Voči predmetnému uzneseniu podal dňa 25.03.2014 žalobca prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu - W. C. sťažnosť, ktorú odôvodnil dňa 04.04.2014. Uznesením zo dňa 21.05.2014 pod číslom 2Pv 751/13-3309-24 bola prokurátorkou okresnej prokuratúry podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. táto sťažnosť ako nedôvodná zamietnutá. Pod č. 2Pv 751/2013/3309-29 bola dňa 30.06.2014 na žalobcu podaná obžaloba, pričom konanie na Okresnom súde Trenčín sa viedlo pod sp. zn. 8T/83/2014. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8T/83/2014 zo dňa 21.11.2014

bol žalobca podľa § 285 písmeno a) Tr. por. oslobodený spod skutku právne posúdeného obžalobou Okresnej prokuratúry Trenčín ako zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák.. Voči prvostupňovému rozhodnutiu podala prokurátorka Okresnej prokuratúry Trenčín dňa 23.01.2015 odvolanie. Uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 14.05.2015 bolo podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresnej prokurátorky zamietnuté. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, že vykonaným dokazovaním neboli produkované žiadne priame ani nepriame dôkazy, ktoré by sami osebe, alebo v spojení s inými dôkazmi umožňovali vysloviť jednoznačný a nespochybniteľný záver o tom, že sa žalovaný trestný čin stal a následne, že ho spáchal obžalovaný. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu listom zo dňa 12.10.2015 uplatnil u žalovaného návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody titulom trov obhajoby, ktoré boli v predmetnom návrhu riadne špecifikované spolu s uvedením ich výšky, spolu sumu 1 434,71 eur. Žalovaný, konajúci prostredníctvom Generálnej prokuratúry SR, v liste zo dňa 19.10.2015 uviedol, že Generálna prokuratúra SR nie je príslušná vo veci konať za štát, pretože nie sú splnené základné hmotnoprávne predpoklady na postup podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z., škodu nespôsobila prokuratúra a teda nie je daná príslušnosť Generálnej prokuratúry. Podľa názoru žalovaného treba príslušnosť konať za štát určiť podľa § 4 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. Ministerstvo spravodlivosti listom zo dňa 30.10.2015 vrátilo žalovanému postúpenú žiadosť o prerokovanie nároku na náhradu škody s podrobným odôvodnením prečo nie je príslušným orgánom konať za štát. Oznámením zo dňa 26.11.2015 oznámil žalovaný právnenému zástupcovi žalobcu, že Generálna prokuratúra jeho žiadosť neprerokuje, nakoľko nie je príslušným orgánom vo veci konať a treba mať za to, že príslušný orgán nie je možné určiť, a teda treba postupovať podľa § 4 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. a konať v mene štátu s Ministerstvom spravodlivosti SR. Vec je týmto na prokuratúre skončená. Podľa príjmových pokladničných dokladov č. P-052, P-056, P-068, P-082, P-099, P-127, P-149 a pokladničného dokladu č. 0008 (čl. 33 - 34a) žalobca zaplatil svojmu právnenému zástupcovi za obhajobu v trestnom konaní sumu spolu 1.452,07 eur. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa čl. 1 ods. 1, čl. 19 ods. 1,2, čl. 46 ods. 3,4,5, čl. 50 Ústavy SR, § 3 ods. 1,2, § 4 ods. 1 písm. f), § 6 ods. 1,2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom ku dňu vznesenia obvinenia žalobcovi, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z. a konštatoval, že vo veci bola splnená procesná podmienka uplatnenia nároku na náhradu škody na súde - predbežné prerokovanie nároku príslušným orgánom. Uviedol, že zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci má povahu objektívnej zodpovednosti, t.j. zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Zákon nepozná ani žiadny liberačný dôvod na základe ktorého by bolo možné sa tejto zodpovednosti zbaviť. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že prvostupňovým ani druhostupňovým rozhodnutím v trestnom konaní nie je konštatovaná nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia a podania obžaloby, ako v nich nie je ani konštatované, že prokurátor mal trestné stíhanie v prípravnom konaní zastaviť, súd prvej inštancie poukázal na to, že v zmysle právnych záverov súdnej judikatúry má aj oslobodenie spod obžaloby v trestnom konaní rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť (viď rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 53/ 1993 zo dňa 08.06.1993, sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 zo dňa 18.8.2010, sp. zn. zo dňa 30. 11.2009, sp. zn. 4 Cdo 183/2009, nálezy ÚS ČR III.ÚS 2201/2010 zo dňa 11.4. 2013, IV. ÚS 642/05 zo dňa 28.8.2007, II. ÚS 590/08 zo dňa 17.6.2008, III. ÚS 1976/09 z 13.12.2001 a Pl.ÚS 35/09 zo dňa 6.12.2011, ako aj nález ÚS SR zo dňa 24.3.2011, sp. zn. II ÚS 25/2011). Žalovaný sa pri argumentácii, že sa nejedná o nezákonné rozhodnutie opieral o nález Ústavného súdu SR zo dňa 13.11.2013, sp. zn. II. ÚS 163/2013, podľa ktorého „skutočnosť, že vydaním uznesenia o vznesení obvinenia dochádza k posunu v rámci procesných štádií trestného konania do štádia, v ktorom sa trestné konanie vedie už pre vyšší stupeň pravdepodobnosti, že prešetrovaný skutok spáchala konkrétna osoba v tomto uznesení označená, t. j. trestné konanie sa presúva do štádia zisťovania skutočností rozhodujúcich pre potvrdenie alebo pre vyvrátenie tohto trestného obvinenia, ktoré je vlastne predpokladom tohto šetrenia, tak vzhľadom na uvedené uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady a z tohto dôvodu nebolo zrušené ani v konaní o sťažnosti proti tomuto uzneseniu, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. za odporujúce zákonu iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila.“ Súd prvej inštancie zdôraznil, že tento právny názor nie je ustálený a nemožno ho považovať za ratio decidendi predmetného nálezu, nakoľko v ňom bola riešená iná právna otázka (otázka stretu uplatňovania nároku na náhradu škody titulom uznesenia o vznesení obvinenia a titulom nezákonného rozhodnutia o väzbe ako aj otázka premlčania nároku na náhradu škody). Súd prvej inštancie poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo194/2010 v zmysle ktorého „zákon č. 514/3003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na

zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania“ (pozri aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 21. 6.2011, sp. zn. 2 Cdo 121/2010). Uznesenie o vznesení obvinenia nebolo považované bez ďalšieho za nezákonné, súd ani nehodnotil (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní. Viazanosť súdu zrušujúcim rozhodnutím vyplýva zo samotného znenia § 6 ods. 1 veta druhá zákona č. 514/2003 Z. z.. Preto, majúc za to, že oslobodzujúci rozsudok podľa § 285 písm. a) Tr. por. z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť a týmto rozhodnutím je súd viazaný, nemohol sám v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím opätovne posudzovať zákonnosť, resp. nezákonnosť uznesenia vyšetrovateľa o vznesení obvinenia a uznesenia prokurátorky o zamietnutí sťažnosti obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia, prípadne posudzovať postup trestného súdu v tom smere, či mal trestné stíhanie zastaviť alebo odmietnuť obžalobu. Nad rámec vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že trestný súd obžalobu neodmietol pre závažné procesné pochybenie súd uvádza, že unesenie dôkazného bremena a „udržanie obžaloby“ je v každom prípade úlohou prokurátora, ktorý by už v procese získavania dôkazov v prípravnom konaní mal dbať na ich zákonnosť a ďalšiu použiteľnosť. Zodpovednosť za dokázanie skutku, ktorý sa obžalovanému kladie za vinu, nesie prokurátor (ako žalujúca strana). Porušenie povinnosti zistiť skutkový stav bez dôvodných pochybností a na to nadväzujúcich povinností orgánov činných v trestnom konaní ustanovených v § 2 ods. 10 Tr. por. nie je procesnou chybou, nie je sankcionované rozhodnutím o odmietnutí obžaloby a vrátení veci prokurátorovi. Sankciu v tomto prípade predstavuje neunesenie dôkazného bremena prokurátorom v súdnom konaní, pričom z hľadiska podstaty uznania viny je takou sankciou oslobodenie obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ alebo písm. c/ Tr. por. (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Tost 4/2014). Vo vzťahu k argumentácii žalovaného, že žalobca v rámci prípravného konania ani nevyužil mimoriadny opravný prostriedok podľa § 363 Tr. por., súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.9.2008, sp. zn. 1 Cdo 71/2008, v zmysle ktorého „z § 3 zákona č. 58/1969 Zb. vyplýva, že nárok na náhradu škody možno priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podania v tomto ustanovení vymenovaných opravných prostriedkov (t.j. odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť), pričom je zrejmé, že zákonodarca mal na mysli vyčerpanie riadnych opravných prostriedkov a nie všetkých zákonom predpokladaných opravných prostriedkov. So spomenutým úmyslom zákonodarcu korešponduje aj nová právna úprava obsiahnutá v zákone č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, kde v § 6 ods. 2 je expressis verbis použitý termín „riadny opravný prostriedok“, bez toho, aby vymenovával jednotlivé jeho formy tak, ako je to v prípade § 3 zákona č. 58/1969 Zb.“ Vo vzťahu k vyjadreniu žalovaného, že z rozdielu medzi právnymi systémami - angloamerickým (common law) a kontinentálnym právnym systémom vyplýva, že prvostupňový súd sa nemá riadiť judikatúrou súdov vyššieho stupňa, dal súd žalovanému do pozornosti čl. 1 ods. 1, veta prvá Ústavy SR, podľa ktorého je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. V uvedenom článku je zakotvený princíp právneho štátu. Obsahom tohto princípu je vytvorenie istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06), pričom právna istota (a v rámci nej aj predvídateľnosť súdnych rozhodnutí) je jedným zo základných a ťažiskových princípov právneho štátu. Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). Vo vzťahu k argumentácii Generálnej prokuratúry SR o nedostatku jej pasívnej vecnej legitímácie, odkázal súd prvej inštancie na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.10.2015 sp. zn. 8 Cdo 289/2014, v zmysle ktorého „ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 412/2012 Z. z. je od 1.1.2013 Generálna prokuratúra SR.“ Vzhľadom na vyššie uvedené mal súd prvej inštancie za to, že uznesenie o vznesení obvinenia v danom prípade v spojení s uznesením okresnej prokurátorky o zamietnutí sťažnosti žalobcu ako obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia, na podklade ktorého sa začalo viesť voči nemu trestné stíhanie a bola podaná obžaloba (ďalej aj „uvedené rozhodnutia“), pričom následne bol v konaní pred súdom spod obžaloby oslobodený podľa § 285 písm. a) Tr. por., pretože nebolo dokázané,

že sa stal skutok pre ktorý je obžalovaný stíhaný, sú nezákonnými uzneseniami, na podklade ktorých možno konštatovať, že štátu vznikla povinnosť nahradiť žalobcovi škodu, ktorá mu preukázateľne vznikla v príčinnej súvislosti s nimi. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. žalobcovi vznikla skutočná škoda v podobe trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, t.j. vo výške tarifnej odmeny a hotových výdavkov v zmysle vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (nie vo výške skutočne uhradenej žalobcom). Trovy obhajoby pozostávali z 12 úkonov právnej služby v období od prevzatia obhajoby do rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne dňa 14.05.2015 vo výške 1.039,42 eur. Ďalej trovy obhajoby predstavovalo cestovné 125,78 eur, režijný paušál 80,75 eur a náhrada za stratu času 188,76 eur. Žalovaný na pojednávaní konanom dňa 11.01.2017 uviedol, že výšku náhrady škody spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia v trestnom konaní ako ani vykonanie jednotlivých úkonov nerozporuje. Na základe uvedeného považoval súd trovy obhajoby vo výške 1.434,71 eur za účelne vynaložené a uhradené žalobcom obhajcovi, čo je zrejmé z príjmových pokladničných dokladov. V tejto právnej veci je daná aj priama vecná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou v podobe trov právneho zastúpenia, pretože pokiaľ by vyšetrovateľ nezačal trestné stíhanie a nevzniesol žalobcovi obvinenie, nemal by žalobca dôvod zvoliť si obhajcu na jeho zastupovanie v trestnom konaní a nevznikla by žalobcovi v trestnom konaní škoda vo výške trov právneho zastúpenia, ktoré žalobca uhradil za poskytnutú obhajobu. Žalobca využil svoje ústavné právo, garantované v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR na kvalifikovanú obhajobu, nakoľko sám nemá právnické vzdelanie. Súd prvej inštancie sa zaoberal i otázkou, či si žalobca trestné stíhanie neprivodil sám a konštatoval, že uvedené z vykonaného dokazovania nevyplývalo. Žalobca bol spod obžaloby oslobodený z dôvodu, že nebolo preukázané, že by sa stal skutok, z ktorého bol obvinený a neskôr i obžalovaný. Žalobca v trestnom konaní v plnom rozsahu spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom, trestného konania sa riadne zúčastňoval, od počiatku až dokonca zotrval na svojom tvrdení, že je v danej veci nevinný a riadne využíval všetky dostupné právne prostriedky svojej obrany. Keďže boli naplnené všetky zákonné predpoklady, pre priznanie náhrady škody žalobcovi v ním uplatnenej výške, súd prvej inštancie žalobe vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1,2, § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, deklaroval odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a žiadnej zo strán neprizná náhradu trov konania. Uviedol, že z trestných rozhodnutí, ktorých sa prejednávaná vec týka, vyplýva, že žalobca bol oslobodený najmä s poukazom na trestnoprávnu zásadu in dubio pro reo. Trestné konanie sa skladá v podstate z dvoch nezávislých častí, teda prípravného konania, nad ktorým má gesciu dozorový prokurátor a je v jeho kompetencii, či trestnú vec posunie na súd alebo ju právoplatne meritórne rozhodne. Ak vykonané dôkazy v prípravnom konaní nasvedčujú vine obvineného a nie je možné prijať jednoznačný záver, že skutok sa nestal alebo ho nespáchal obvinený, je prokurátor v zmysle trestného procesného predpisu povinný podať obžalobu, čím sa trestné konanie dostáva do druhej časti, konania pred súdom. Prokurátor nezodpovedá za výsledky trestného konania pred súdom, v rámci ktorého súd samostatne vykonáva vlastné dokazovanie na hlavnom pojednávaní. Ak teda v konaní pred súdom nastane nová okolnosť, ktorú nebolo možné v prípravnom konaní predvídať, má súd možnosť obžalovaného spod obžaloby oslobodiť. Taktiež aj v prípade, ak vzniknú nové pochybnosti o vine obžalovaného, ktoré nemohli byť v prípravnom konaní prokurátorovi známe, ako tomu bolo v prejednávanej veci. Nemožno teda prisvedčiť názoru súdu prvej inštancie, že keď je žalobca spod obžaloby oslobodený, patrí mu automaticky právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím príslušného štátneho orgánu. Opätovne poukázal na nález Ústavného súdu SR zo dňa 13.11.2013, sp. zn. II. ÚS 163/2013, z ktorého citoval. Súd sa nemôže zbaviť svojej zodpovednosti a opomenúť riadne vyhodnotiť všetky relevantné skutočnosti vzťahujúce sa na predmet sporu, teda riadne vyhodnotiť, či súvisiace rozhodnutie štátneho orgánu bolo v čase vydania skutočne nezákonné. Súd v trestnom konaní nekonštatovali akýkoľvek nezákonný aspekt prípravného konania či vo vzťahu k vznesenému obvineniu alebo vo vzťahu ku k žalobnému návrhu. Zároveň nebolo konštatované žiadne porušenie zákona zo strany orgánov činných v trestnom konaní, čo umocňuje aj fakt, že obžaloba bola prijatá a nebolo procesným rozhodnutím vrátená späť prokurátorovi, resp. trestné stíhanie nebolo zastavené. V danej trestnej veci súd vykonal rozsiahle dokazovanie, pričom nebolo možné nad akúkoľvek pochybnosť ustáliť, že skutok sa skutočne nestal a nespáchal ho obvinený. Súd má možnosť, aby v prípade pochybností oslobodil obžalovaného spod obžaloby. Toto však môže vykonať jedine súd na hlavnom pojednávaní, takéto vyhodnocovanie dôkaznej situácie nepripadá orgánom činným v trestnom konaní ani prokurátorovi. V danej veci neboli zo strany orgánov prokuratúry vydané žiadne nezákonné rozhodnutia, v ich konaní neboli prítomné žiadne aspekty nezákonného postupu, čo

mal konajúci súd riadne vyhodnotiť. Hmotnoprávny základ žaloby v zmysle z.č. 514/2003 Z.z. teda nebol preukázaný. V súvislosti s tým namietal aj výrok o trovách konania.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného písomne vyjadril tak, že ho pokladá za nedôvodné. V celom rozsahu sa stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie, v ktorej súd odôvodnil nielen skutkové okolnosti, z ktorých vychádzal, ale sa s nárokom vysporiadal aj z hľadiska právneho posúdenia, vrátane v odvolaní žalovaného vznesených námietok. Žalovaný tieto, v podstate v rovnakom rozsahu ako v odvolaní, uplatnil už v priebehu konania pred súdom prvého stupňa. Princíp objektívnej zodpovednosti, na ktorom je postavený zákon č. 514/2003 Z.z. pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia, sa odvíja od zodpovednosti za výsledok trestného konania, ktorý je pre priznanie náhrady rozhodujúci. Zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie osoby spod obžaloby neguje účinky vznesenia obvinenia, a má preto z hľadiska uplatneného nároku rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Pre účely rozhodnutia o žalobe vo veci nie je dôležité, či je možné obhájiť zákonnosť vznesenia obvinenia alebo rozhodnutia prokurátora, ktorým zamietol sťažnosť obvineného proti vzneseniu obvinenia na základe v čase vydania týchto rozhodnutí vykonaných dôkazov a nie je to ani objektívne možné, pretože by to nútilo civilnoprávny súd posudzovať zákonnosť postupu orgánov činného v trestnom konaní v prvotnom štádiu trestného konania, na čo kompetenciu nemá. Uplatnil si nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaný sa ďalej písomne vyjadril tak, že konajúci súd je vždy povinný preskúmať, či rozhodnutie štátneho orgánu je skutočne nezákonné, a teda bolo príslušným nadriadeným štátnym orgánom zrušené. V prejednávanej veci tomu tak nebolo. V ďalšom odkázal na dôvody uvedené v odvolaní.

5. Žalobca sa k uvedenému písomne vyjadril tak, že zotrváva na doterajších vyjadreniach.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov. Procesný postup odvolacieho súdu vyplynul z intertemporálnej úpravy v § 470 ods. 1 CSP, ktorým došlo k rekonštrukcii predchádzajúceho procesného predpisu - Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) s účinnosťou od 1. júla 2016. V zmysle uvedenej úpravy platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalovaného nariadovať pojednávanie.

7. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, a preto je potrebné tento potvrdiť podľa § 387 ods. 1,2 CSP.

8. V zmysle § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Z obsahu odvolania vyplýva, že žalovaný uplatnil vo svojom odvolaní odvolací dôvod spočívajúci v tom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP).

13. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie

do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývali, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývali z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

14. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky námietky, ktoré boli v odvolaní žalovaným vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá kritériám riadneho odôvodnenia rozsudku podľa § 220 ods. 2 až 4 CSP. Súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutkového stavu veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Prijaté závery vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil.

15. Námietky žalovaného, uvedené v odvolaní, boli totožné s námietkami, ktoré uplatnil pred súdom prvej inštancie, a ktorými sa súd prvej inštancie dôsledne zaoberal a výstižne a správne sa s nimi vysporiadal, a nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní neboli tvrdené a ani preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na ne v zmysle § 387 ods. 2 O.s.p. v napadnutej časti poukazuje.

16. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva nasledovné:

17. Zásadná námietka žalovaného spočívala v tom, že súdy v trestnej veci žalobcu nekoštatovali akýkoľvek nezákonný aspekt prípravného konania či vo vzťahu k vznesenému obvineniu alebo vo vzťahu ku k obžalobe. Zároveň nebolo konštatované žiadne porušenie zákona zo strany orgánov činných v trestnom konaní. V danej veci neboli zo strany orgánov prokuratúry vydané žiadne nezákonné rozhodnutia, v ich konaní neboli prítomné žiadne aspekty nezákonného postupu.

18. Odvolací súd k tejto odvolacej námietke poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/116/2017 zo dňa 29. januára 2018, podľa ktorého treba mať vždy na zreteli, že účinnosťou zákona č. 412/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 514/2003 Z.z. došlo k zvýrazneniu postavenia prokurátora v trestnom konaní s dôrazom na význam jeho rozhodnutia o podanej sťažnosti obvineného (poškodeného) proti uzneseniu o vznesení obvinenia a o podaní obžaloby príslušnému súdu z hľadiska určenia orgánu oprávneného konať za štát vo veci náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Právna úprava obsiahnutá v § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. ako kritérium na určenie konania Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v mene štátu vo veci náhrady škody podľa tohto zákona neustanovuje, že prokurátor nezákonné rozhodnutie vydal, ale že škodu spôsobil v trestnom konaní. K spôsobeniu škody dochádza pritom tým, že prokurátor, nevyužívajúc svoju kompetenciu, nezruší uznesenie o vznesení obvinenia, trestné stíhanie obvineného nezastaví, nepostúpi vec, ale osvojí si závery nezákonného rozhodnutia a podá na základe nich obžalobu. Prokurátor pred podaním obžaloby preskúma výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania a posúdi, či dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd. Posúdenie tejto otázky závisí od toho, či v prípravnom konaní boli dôkazy potrebné pre meritórne rozhodnutie súdu obstarané v súlade so zákonom. Preskúma tiež, či policajt postupoval v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, osobitne s tými, ktoré zabezpečujú právo na obhajobu. Prokurátor môže vziať obžalobu späť až do začatia hlavného pojednávania. Vec sa tým vracia do prípravného konania (§ 239 ods. 1 Trestného poriadku). Potom prichádza do úvahy už len odstúpenie od obžaloby (§ 239 ods. 2 Trestného poriadku), čo nie je posudzovaný prípad.

19. Uvedené závery zodpovedajú i záverom Ústavného súdu SR v rozhodnutí sp.zn. I. ÚS/320/2016 zo dňa 07.07.2016, podľa ktorého nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenie) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Podľa ústavného súdu pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Ústavný súd konštatuje,

že ak bolo trestné stíhanie konkrétnej osoby zastavené z dôvodu, že sa skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený, uznesenie, ktorým bolo obvinenému obvinenie vznesené a tiež aj záväzný pokyn prokurátora na vznesenie obvinenia (ak bolo obvinenie vznesené na základe pokynu prokurátora) sú vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca.

20. V nadväznosti na uvedené, v prejednávanej veci je určujúce to, že v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného (bol spod obžaloby oslobodený) , prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu. Orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/203 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. , ako správne uviedol súd prvej inštancie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 289/2014 zo dňa 14.10.2015, publikované Zbierke stanovísk NS a súdov SR pod č.6/2016, je pritom Generálna prokuratúra SR.

21. Na základe popísaných dôvodov odvolací súd odvolanie žalovaného nepovažoval za dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil.

22. Krajský súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal nárok na ich náhradu žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný v celom rozsahu.

23. O výške náhrady trov odvolacieho konania žalobcu rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 CSP súd prvej inštancie.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).